

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 3

Тема заняття: Особистість як предмет виховання. Фактори розвитку особистості.

Мета: сформувати поняття про всебічний розвиток особистості.

План заняття:

1. Категорія особистості в психолого-педагогічних дослідженнях. Індивід, індивідуальність, особистість.
2. Вплив спадковості та середовища на розвиток людини.
3. Роль діяльності і спілкування у розвитку особистості.
4. Діяльність особистості як фактор її розвитку.

Ключові слова: розвиток, особистість, індивід, індивідуальність, протиріччя, спадковість, середовище, виховання, активна діяльність.

Рекомендована література:

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. Підручник. - К.: Либідь, 1998. – 560 с.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. - К.: Либідь, 1997.
3. Зайченко І. В. Педагогіка: навч. посіб. для студентів вищих педагогічних навчальних закладів / І. В. Зайченко. – Чернігів, 2002. – 528 с.
4. Кузьмінський А. Л. Педагогіка: підручник / А. Л. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – К.: Знання-Пресс, 2003. – 418 с.
5. Максимюк С. П. Педагогіка: навч. посіб. / С. П. Максимюк; М-во освіти і науки України, Рівненський держ. гуманіт. Ун-т. – К.: Кондор, 2005. – 672 с.
6. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посіб. – 3-є видання, доповнене / Н.Є. Мойсеюк. – К., 2001. – 350 с.
7. Фізеші О. Й. Педагогіка: Основи педагогіки. Дидактика. Теорія та методика виховання. Школознавство: навч. посіб. / О. Й. Фізеші. – К: Кондор-Видавництво, 2013. – 390 с.
8. Фіцула М. М. Педагогіка. - Тернопіль, 2000. - 544 с.
9. Ягупов В. В. Педагогіка: навч. посіб. / В. В. Ягупов – К.: Либідь, 2003. – 560 с.

Інструкція / рекомендація до виконання:

1. Виділити основні категорійні ознаки кожного з понять: «особистість», «розвиток», «індивід», «індивідуальність». Розглянути їх сутність у «широкому» та «вузькому» значенні.

2. Окреслити підходи різних авторів у визначенні кожного з вищезазначених понять.

3. Проаналізувати відмінності кожної групи понять.

3.1. *Приклад:* Визначення поняття «розвиток»:

1. Процес формування особистості як соціальної якості індивіда на основі його соціалізації і виховання [2, с. 289].

2. Процес кількісних і якісних змін, які відбуваються в організмі, психіці, інтелектуальній та духовній сферах людини під впливом зовнішніх (природне і соціальне середовище, виховання, колективна діяльність, спілкування) та внутрішніх (анатомо-фізіологічні передумови, особиста активність, що реалізується у діяльності), керованих (виховання і самовиховання) некерованих (об'єктивний, стихійний вплив середовища) факторів [8].

4. Назвати та схарактеризувати фактори, що впливають на формування особистості.

5. Довести, що індивідуальний розвиток людини – це кількісні зміни організму, що проходять у процесі життя людини як соціальної істоти.

Самостійна робота

1. Навести приклади навчальних завдань, що знаходяться в зоні актуального розвитку дитини, в зоні найближчого розвитку, поза межами зони найближчого розвитку. Запроектувати, як кожний тип навчальних завдань впливатиме на розвиток особистості (клас, предмет – на вибір студента).

2. Діяльнісні чинники розвитку особистості.